

แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

The Guidelines for Developing Ethnicity Parents' Participation in Primary School, Tha Song Yang District, Tak

วชิรจ ม่วงไหมทอง¹, สุรพงษ์ แสงสีมุข²

^{1,2}วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ตาก, ประเทศไทย

Wachirut Mounghmaithong¹, Suraphong Saengseemuk²

^{1,2}Northern College, Tak, Thailand

✉: wachirutmounghmaithong@gmail.com

(Corresponding Email)

Received: 03 May 2025; Revised: 19 May 2025; Accepted: 29 May 2025

© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) เพื่อประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2567 จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ปัญหาการมีส่วนร่วม พบว่า มีปัญหาด้านวิชาการ มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกิจการนักเรียน ด้านงบประมาณ และด้านประกันคุณภาพ ตามลำดับ แนวทางการมีส่วนร่วม พบว่า ด้านวิชาการ คือ สถานศึกษาควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน ติดตามผลการดำเนินแนวทางในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา ด้านงบประมาณ คือ สถานศึกษาควรขอรับงบประมาณจากเอกชน มูลนิธิ ห้างร้าน ฝ่าป่า กฐิน ด้านกิจการนักเรียน คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชน และนักเรียนเข้ามามีส่วนในการกำหนดนโยบาย กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา และด้านประกันคุณภาพ คือ สถานศึกษาควรจัดให้ครูร่วมกับชุมชนพัฒนาเครื่องมืองานวิจัย โดยเน้นความรู้ความสามารถ ทักษะในด้านการประกันคุณภาพ ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแนวทางการมีส่วนร่วม พบว่า ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านประกันคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก อยู่ในระดับต่ำที่สุด ตามลำดับ ส่วนความเหมาะสม พบว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านประกันคุณภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับต่ำที่สุด ตามลำดับ

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การมีส่วนร่วม, ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์

Abstract

This research with three objectives: 1) to examine the current and problems of ethnic student parent participation in primary schools, 2) to find guidelines for ethnic student parent participation in primary schools, and 3) to assess guidelines for developing ethnic student parent participation in primary schools in Tha Song Yang District, Tak Province. The sample and data sources used in this research were 361 parents of students in grades 4 to 3 in primary schools in Tha Song Yang District, Tak Province, academic year 2024. The instruments used were questionnaires, interview forms, and feasibility and appropriateness assessment forms. Data were analyzed by finding percentages, frequencies, means, standard deviations, and content analysis. The research results found that the participation of ethnic students' parents in primary schools in Tha Song Yang District, Tak Province was at a high level overall and in each aspect. The participation problems were found to be most academic, followed by student affairs, budget, and quality assurance, respectively. The participation guidelines were found to be academic, namely that educational institutions should allow communities to participate in meetings, planning, and monitoring the implementation of guidelines for setting school standards. The budget, namely that educational institutions should request budgets from private sectors, foundations, shops, and Kathin robe offerings. The student affairs, namely that educational institutions should provide opportunities for communities and students to participate in policy-making and various activities in the school. The quality assurance, namely that educational institutions should organize teachers to work with the community to develop research tools, emphasizing knowledge, skills, and abilities in quality assurance. The evaluation results of the feasibility and appropriateness of the participation development guidelines found that the overall feasibility was at a high level. Student affairs was at the highest level with an average value at the highest level. The next was quality assurance with an average value at a high level. The budget had an average value at a high level. The academic aspect had an average value at a high level and the lowest level, respectively. As for the appropriateness, it was found that the overall appropriateness was at a high level. Student affairs was at the highest level. The average value is at the highest level, followed by the quality assurance aspect with a high average value, the budget aspect with a high average value, and the academic aspect with a high average value, and the lowest average value, respectively.

Keyword: Development guidelines, Participation, Parents of ethnic students

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้กำหนดหลักในการจัดการศึกษาที่สำคัญ ไว้ในมาตรา 8(2) ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) ในมาตรา 9(6) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนา ต้องเข้ามามีหน้าที่และรับผิดชอบต่อการกระบวนการจัดการศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 22 กล่าวว่า

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพส่วนใน มาตรา 24(6) ได้กล่าวถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุก สถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการ จัดการศึกษามีใจความสำคัญว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้อง มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษา ผลประโยชน์ ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติการกีฬา ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่าง ต่อเนื่อง การจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนและให้ สังคมมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา เช่น ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องในโรงเรียน เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการแข่งขันในเวทีโลก คือ คุณภาพและสมรรถภาพของคนไทยทุกคน โดยต้องมีความสามารถในการอ่าน เขียน การคิดคำนวณคิด วิเคราะห์ ความสามารถทางเทคโนโลยีและการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ควรมีทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ความรู้ในวิชาแกนตามศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้และ การสร้างนวัตกรรม และทักษะทางข้อมูล สื่อ และเทคโนโลยี ซึ่งการศึกษาของเด็กไทยที่ผ่านมานั้นมีความ พยายามในการยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาของเด็ก และเยาวชนเพื่อให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยในแต่ละปี ผลที่ออกมามักอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่า มาตรฐาน แม้ประเทศไทยจะมีการทุ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโครงการเรียนฟรี 15 ปี รวมถึงโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี การประเมินวิทยฐานะซึ่งทำให้ครูที่มีผลงานดี ได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น แต่เหตุใดปัญหาการศึกษาของเด็กไทยยังมีการประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับ ประเทศอื่นๆ (พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, 2563) อีกทั้งการจัดการศึกษาควรจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนดบทบาทของผู้ปกครองและตัวแทนผู้ปกครอง เพื่อเป็นคณะกรรมการ สถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่าง สม่าเสมอ อย่างไรก็ตามจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า มีปัญหาบางประการ กล่าวคือ ขาดการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในฐานของผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสาร การอาสาสมัคร การ

ช่วยเหลือเด็กในการเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจและการร่วมมือกับชุมชน จากปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองดังกล่าว บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ในฐานะที่เป็นผู้ให้การเลี้ยงดูและมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ต้องการให้ผู้เรียนมีอนาคตที่ดีและดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจึงจำเป็นต้องยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดีขึ้น อันจะส่งผลไปสู่การเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจะเกิดขึ้นได้ถ้าผู้ปกครองได้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน โดยโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับตัวผู้เรียนและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนอีกด้วย การมีส่วนร่วมจะช่วยให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจตรงกันและเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน สนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ (ภคมน วรกิตติมงคล, 2562)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 และเผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่างๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก
2. เพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก
3. เพื่อประเมินแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย รวม 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) จากนั้นได้มีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของโรงเรียนได้จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา หรือหัวหน้าส่วนการศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาบริหารการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาบริหารการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์หรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่และอันดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ประกอบด้วย นักวิชาการที่เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับวิทยาลัยขึ้นไป จำนวน 2 คน บุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ขนาดละ 3 คน รวม 9 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก รวม 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก แสดงตามตารางที่ 1-2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านวิชาการ	3.99	0.43	มาก
2	ด้านงบประมาณ	3.98	0.55	มาก
3	ด้านกิจการนักเรียน	4.02	0.51	มาก
4	ด้านประกันคุณภาพ	3.62	0.52	มาก

รวมเฉลี่ย	3.90	0.50	มาก
-----------	------	------	-----

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.43) ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.55) และด้านประกันคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.52) อยู่ในระดับต่ำที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และค่าร้อยละสูงสุดปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์
ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก รายด้าน

ด้าน	รายการ	ระดับของปัญหา	
		ความถี่ (f)	ร้อยละ
ด้านวิชาการ	สถานศึกษาไม่มีการสำรวจความต้องการของชุมชน		
	ผู้ปกครอง นักเรียนมาใช้ประกอบในการกำหนด	71	41.27
	มาตรฐานสถานศึกษา		
ด้านงบประมาณ	สถานศึกษาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ	54	40.44
ด้านกิจการนักเรียน	สถานศึกษาขาดการสำรวจความต้องการของชุมชน		
	ผู้ปกครอง นักเรียนมาใช้ประกอบในด้านกิจการ	56	38.23
	นักเรียน		
ด้านประกันคุณภาพ	สถานศึกษาไม่มีการให้ชุมชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		
	ในสถานศึกษา เข้ามามีส่วนด้านการประกันคุณภาพ	44	34.63

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาสูงสุดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ด้านวิชาการ สถานศึกษาไม่มีการสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนมาใช้ประกอบในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา ($f = 71$) คิดเป็นร้อยละ 41.27 ด้านงบประมาณ สถานศึกษาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($f = 54$) คิดเป็นร้อยละ 40.44 ด้านกิจการนักเรียน สถานศึกษาขาดการสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนมาใช้ประกอบในด้านกิจการนักเรียน ($f = 56$) คิดเป็นร้อยละ 38.23 ด้านประกันคุณภาพ สถานศึกษาไม่มีการให้ชุมชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนด้านการประกันคุณภาพ ($f = 44$) คิดเป็นร้อยละ 34.63

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก แสดงตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงความถี่สูงสุดแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก รายด้าน

ด้าน	รายการ	ความถี่
ด้านวิชาการ	สถานศึกษาควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน ติดตามผล การดำเนินแนวทางในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา	8
ด้านงบประมาณ	สถานศึกษาควรขอรับงบประมาณจากเอกชน มูลนิธิ ห้างร้าน ผ้าป่า กฐิน	8
ด้านกิจการนักเรียน	สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชน และนักเรียนเข้ามามีส่วนในการกำหนดนโยบาย กิจกรรมต่างๆในสถานศึกษา	7
ด้านประกันคุณภาพ	สถานศึกษาควรจัดให้ครูร่วมกับชุมชนพัฒนาเครื่องมือนักวิจัย โดยเน้นความรู้ความสามารถ ทักษะในด้านงานประกันคุณภาพ	7

จากตารางที่ 3 พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ด้านวิชาการ สถานศึกษาควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน ติดตามผล การดำเนินแนวทางในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา (ค่าความถี่ 8) ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรขอรับงบประมาณจากเอกชน มูลนิธิ ห้างร้าน ผ้าป่า กฐิน (ค่าความถี่ 8) ด้านกิจการนักเรียน สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชน และนักเรียนเข้ามามีส่วนในการกำหนดนโยบาย กิจกรรมต่างๆในสถานศึกษา (ค่าความถี่ 7) ด้านประกันคุณภาพ สถานศึกษาควรจัดให้ครูร่วมกับชุมชนพัฒนาเครื่องมือนักวิจัย โดยเน้นความรู้ความสามารถ ทักษะในด้านงานประกันคุณภาพ (ค่าความถี่ 7)

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก แสดงตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก

ที่	รายการ	ความเป็นไปได้			ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านวิชาการ	4.24	0.21	มาก	4.27	0.22	มาก
2	ด้านงบประมาณ	4.35	0.22	มาก	4.38	0.22	มาก
3	ด้านกิจการนักเรียน	4.55	0.12	มากที่สุด	4.58	0.14	มากที่สุด
4	ด้านประกันคุณภาพ	4.44	0.25	มาก	4.45	0.26	มาก
รวมเฉลี่ย		4.39	0.11	มาก	4.42	0.11	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.12) รองลงมา คือ ด้านประกันคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.25) ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.22) และด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.21) อยู่ในระดับต่ำที่สุด ตามลำดับ

ส่วนความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก พบว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.14) รองลงมา คือ ด้านประกันคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.26) ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.22) และด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.22) อยู่ในระดับต่ำที่สุด ตามลำดับ

5. อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านกิจการนักเรียน รองลงมา คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านประกันคุณภาพ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก นั้นให้ความสำคัญไม่เท่ากัน จะเห็นได้จากผู้ปกครองมักให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในด้านการจัดการเรียน เนื่องจากผู้ปกครองเข้าถึง เข้าใจด้านการมีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนมากที่สุด เพราะกิจการนักเรียนส่วนใหญ่จะผูกพันและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน และผู้ปกครองมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การปลูกฝังให้บุตรหลานได้รับความรู้ อยู่ในสังคมดี มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมที่ดี ส่วนด้านพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ที่เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอสองยาง จังหวัดตาก มีส่วนร่วมน้อย คือ ด้านงานประกันคุณภาพ เนื่องจาก ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาที่โรงเรียนใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน และการร่วมกันในการสนับสนุนกิจการการศึกษานั้น ผู้ปกครองบางส่วนให้ความสำคัญ เช่น ผู้ปกครองที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือเป็นผู้นำชุมชนจะให้ความสำคัญในการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษาในเรื่องสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ การมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน การบริจาคสิ่งของต่างๆ ให้กับโรงเรียน การเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองและการร่วมสนับสนุนด้านอื่นๆ ซึ่งเห็นได้ว่าผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมน้อย เนื่องจากโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 1

ครั้งซึ่งถือว่าน้อยเกินไป และผู้ปกครองบางส่วนไม่สามารถที่จะมาเข้าร่วมได้ กิจกรรมที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน การเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างที่ควรจะเป็น ขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมและไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองที่จะต้องปฏิบัติ อีกทั้งมีความแตกต่างทั้งอายุและระดับการศึกษา ส่วนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดทำหลักสูตรและร่วมในการประเมินผลด้านการประกันคุณภาพ การจัดทำหลักสูตรนั้นโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครองที่เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการสถานศึกษานั้นจะให้ความเห็นชอบในการนำหลักสูตรไปใช้ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเท่านั้น ส่วนการประเมินผลการศึกษาโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมในการประเมิน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการบริหารจัดการศึกษาส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาเท่านั้น จะเห็นได้จากการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมต่าง ๆ นั้นถือว่าน้อย จากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประทุมพร น้อยบุญ (2561) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนมิตรมวลเชียงใหม่ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ธิติมา วิเชียรเสนาะ (2555) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพรรณ ประสานพันธ์ (2557 : 83 - 85) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา และอาชีพใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป กลุ่มผลการวิจัย 1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านวิชาการ พบว่า ปัญหาสถานศึกษาไม่มีการสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนมาใช้ประกอบใน การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา มีปัญหาไม่มีคู่มือการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หลักสูตร ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนและครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อใช้ในสถานศึกษานี้น้อยเกินไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา ปัญญานนท์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านผึ้ง (มอสิห์ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

เกษ เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านงบประมาณ พบว่า ปัญหาสถานศึกษาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนไม่แผนรองรับในกรณีด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ทำให้ได้รับเงินอุดหนุนในปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ สถานศึกษาไม่ตรวจสอบและวิเคราะห์โครงการ/กิจกรรมแล้วกำหนดแผนปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ของปรัชญาภรณ์ โปทา (2559) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเขาตะแบก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเขาตะแบก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการบริหาร งบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกิจการนักเรียน พบว่า มีปัญหาสถานศึกษาขาดการสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนมาใช้ประกอบในด้านกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษารับนโยบายจากต้นสังกัดเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้นำถึง ชุมชน ทำกิจการนักเรียนส่วนใหญ่จะรับมาจากส่วนกลาง ไม่ยึดโยงกับชุมชน สถานศึกษาไม่ดำเนินการตามแผนของสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ความสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้านกิจการของสถานศึกษา เพราะมีภารกิจที่มากเกินไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธาดา ภูพวก (2564) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนบ้านวังไทรโนนสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพและ รายได้ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านวังไทรโนนสมบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านประกันคุณภาพ พบว่า มีปัญหาสถานศึกษาไม่มีการให้ชุมชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนด้านการประกันคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษายังไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเท่าที่ควร เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษา ผู้ปกครองยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนะวางแผนการประกันคุณภาพ สถานศึกษาไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร ทองไชย (2558 : 891) ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านวิชาการ พบว่า สถานศึกษาควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน ติดตามผลการดำเนินแนวทางในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อให้ทุกคนเข้าใจ บทบาทหน้าที่และกำหนดแผนงานวิชาการอย่างชัดเจน และสถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในรูปแบบคณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผนด้าน

วิชาการยังน้อยอยู่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระบุญลัทธิ สุวรรณเดช (2560) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงาน วิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แล้วพบว่า สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ จัดทำแผนงานวิชาการข้อมูลสารสนเทศที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรทุก คนในสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าสายชั้นมีความ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผนตัดสินใจ กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นทุกสถานศึกษาจึงควรมีการสำรวจ และจัดทำทะเบียนข้อมูลสารสนเทศทาง วิชาการ เพราะข้อมูลสารสนเทศมีความเกี่ยวข้องในการพัฒนาและประสบความสำเร็จของงานด้านต่างๆ ด้าน งบประมาณ พบว่า สถานศึกษาควรขอรับงบประมาณจากเอกชน มูลนิธิ ห้างร้าน ผ้าป่า กฐิน การระดม ทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินงานประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนเกิดความรู้สึกร่วมกัน ร่วมกัน เกิดความศรัทธาในการเข้าร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณจำนวนมาก ไม่เพียงพอด้านงบประมาณ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรพันธ์ จันหิ้ว (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาโดยชุมชนของศูนย์การส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วม โดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวิชาการ เป็นด้านที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ได้ร่วมประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา กับ หน่วยงานอื่นๆ เพื่อโอกาสทางการศึกษาของชุมชน ด้านกิจการนักเรียน พบว่า สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ ชุมชน และนักเรียนเข้ามามีส่วนในการกำหนดนโยบาย กิจกรรมต่างๆในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัด ประชุมสัมมนา กับชุมชนเพื่อขอความคิดเห็น และความต้องการของชุมชน เพื่อให้สอดคล้องบริบทของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการกำหนดนโยบาย ด้านกิจกรรมนักเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพสุคล์ หงส์ชู (2560 : 933-943) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนสู่ ศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านงานกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านงานปกครองนักเรียน ด้านงาน แนะแนว และด้านงานบริการให้แก่ นักเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านประกันคุณภาพ พบว่า สถานศึกษาควรจัดให้ครูร่วมกันพัฒนาเครื่องมืองานวิจัย โดยเน้นความรู้ความสามารถ ทักษะในด้านการ ประกันคุณภาพ สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาครู และควรมีจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อให้ทุกคนเข้าใจ บทบาทหน้าที่ และกำหนดแผนงานอย่างชัดเจน และสถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในรูปแบบ คณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ เกิดจากการร่วมมือจากทุกฝ่ายในด้านงานประกันคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาณิช สีทา (2560 : 97-103) สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านการวางแผนเตรียมการปัญหาสำคัญ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความ

เข้าใจในการวางแผน ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดระบบและความไม่จริงจังของคณะกรรมการประกันคุณภาพ และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ ขาดงบประมาณและความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน

4. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยในแง่ความเป็นไปได้ พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมด้านกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านประกันคุณภาพ ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามลำดับ ส่วนในแง่ความเหมาะสม พบว่า ด้านกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ประกันคุณภาพ ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางการมีส่วนร่วมดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนในด้านการกิจการนักเรียนซึ่งจะผูกพันและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน และผู้ปกครองมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การปลูกฝังให้บุตรหลานได้รับความรู้ อยู่ในสังคมดี มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมที่ดี นอกจากนี้ยังให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในงานประสานความร่วมมือ บ้าน ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครองและหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนร่วมกำกับ ติดตาม และตรวจสอบความประพฤติ นักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน และให้ความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหานักเรียน โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาด้านต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิตา บุญแก้ว (2563) การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้ไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้ไปสู่นโยบายการขับเคลื่อน เป็นการพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอก ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อผลการปฏิบัติจะทำให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้ไปสู่นโยบายการขับเคลื่อนผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความเข้าใจในการส่งเสริม สนับสนุน มีบทบาทการเป็น

ผู้นำในการบริหารงานของสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะระดับองค์กร

2.1 สถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านกิจการนักเรียน ด้านประกันคุณภาพ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

2.2 สถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งจะเป็นโยบายขึ้นในการนำไปพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาต่อไป

3. ข้อเสนอแนะระดับบุคคล

3.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ร่วมกันประชุม วางแผนการดำเนินแผนงานด้านต่างๆ ส่งเสริมให้จัดทำงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหา เหตุที่เกิดจากกระบวนการต่างๆ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน โดยนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอก เพื่อให้มีการเรียนรู้สิ่งใหม่และมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดี โดยส่งเสริมเกิดการพัฒนาการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านการประกันคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2019). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กระทรวงศึกษาธิการ.

- จิรพันธ์ จันหนั้ว. (2022). แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยชุมชนของศูนย์การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอลอง จังหวัดแพร่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่].
- ชนิดา บุญแก้ว. (2020). การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช].
- ทิพสุคล หงษ์ชู. (2017). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา].
- ธาดา ภูวก. (2021). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนบ้านวังไทรโนนสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชธานี].
- ธิดิมา วิเชียรเสนาะ. (2012). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2017). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ประทุมพร น้อยบุญ. (2018). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนมิตรมวลเชียงใหม่ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- ปรัชญาภรณ์ โปทา. (2016). ศักยภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเขาตะแบก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2020). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวิสุทธิ สำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- พระบุญลัทธิ สุวรรณเดช. (2017). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม].
- พิมพ์พรณ ประสานพันธ์. (2014). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ภคมน วรกิตติมงคล. (2019). ความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสวนเด็กเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].



- สุกัญญา ปัญญานนท์. (2021). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านผึ้ง (มรฐีห์ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี].
- อัมพร ทองไชย. (2015). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาด
เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 9(ฉบับพิเศษ), 891.